

Hagen

Inleiding

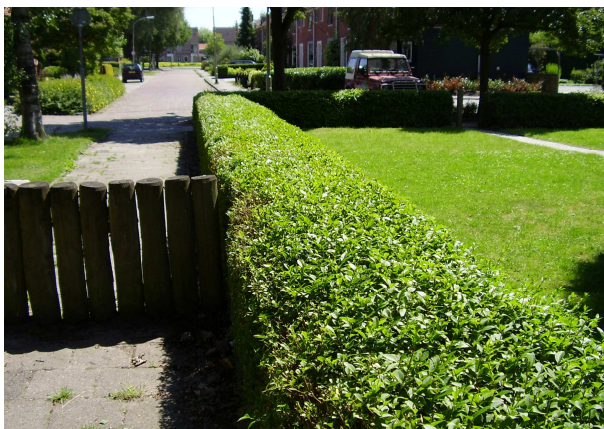
Een heg of een haag is een lijnvormige aanplanting van struiken en bomen. Hagen worden veel gebruikt om de grens van een tuin, weiland of akker aan te geven.

Hagen zijn belangrijke elementen in een tuin. Je kunt hagen maken van verschillende soorten planten, zoals bomen (haagbeuk, beuk), struiken (buxus, liguster, meidoorn, veldesdoorn) en coniferen (Chamaecyparis en Taxus). Ook combinaties zijn mogelijk.

Historie

Hagen werden vroeger gebruikt als perceelafscheiding voor landbouw en veeteelt. Ze bestonden meestal uit inheemse planten met stekels, zoals hondsroos, egelantier en meidoorn.

Een bijzondere toepassing waren de vlechtheggen. In deze heggen, die vooral uit kardinaalsmuts of meidoorn bestonden, werden de struiken na een paar jaar half doorgekapt. Ze werden vervolgens door elkaar gevlochten. Daardoor ontstond een bijzonder dichte haag. In de Romeinse

tijd waren er in Nederland al hagen. Keizer Julius Caesar ergerde zich al aan de meidoornhagen, omdat zijn leger daar bij verplaatsingen last van had.

Moderne toepassingen

Met de uitvinding van het prikkeldraad begon de ondergang voor de hagen als perceelafscheiding. Ruim 200.000 km haag is sindsdien gerooid.

Toch is de haag niet verdwenen uit het landschap. Voor veel dieren zijn hagen belangrijk, daarom worden ze in natuurlijke gebieden weer aangeplant. In de moderne tuinaanleg wordt de haag veel toegepast om besloten tuinkamers te maken. Ouderwetse haagplanten als meidoorn zijn ongeschikt voor kleine tuinen. Ze nemen te veel ruimte in en ze hebben gevaarlijke stekels.

Soorten in de moderne tuinaanleg

Tegenwoordig worden vooral de volgende soorten voor hagen gebruikt:

- groenblijvende buxus voor strak gevormde hagen;
- bladverliezende haagbeuk voor een deftige sfeer in de tuin;
- liguster en meidoorn voor een wat speelse haag;
- conifeer (zoals de Taxus) voor een perfecte afscherming in de zomer en

in de winter. Deze wordt vooral in woonwijken steeds vaker gebruikt. Een nadeel is dat tuinen er zo vaak hetzelfde uitzien. Veel coniferen zijn kaal van binnen. Ze zijn daardoor brandgevoelig. Bij terugsnoeien worden ze niet meer groen.

Strakke en losse hagen

Je kunt een onderscheid maken tussen strakke hagen en losse hagen. Bij strakke hagen vormen de zijanten een vrijwel verticaal vlak. Losse hagen worden niet in een strak model geknipt, maar houden hun natuurlijke vorm. Een losse haag heeft natuurlijk meer ruimte nodig dan een strakke haag.

Regelmatig onderhoud

Een haag moet je regelmatig onderhouden. Als je dit niet doet, dan groeit de haag te hoog en te breed uit. Een te brede haag krijg je niet meer terug in de oude vorm. Je zult de haag dan helemaal weg moeten halen en een nieuwe moeten planten.

Planttijd en plaats

De planttijd hangt af van de plant:
Bladverliezende soorten plant je van oktober tot april (de rustperiode).

Bladhoudende soorten en coniferen plant je van augustus tot oktober en van april tot eind mei.

De plaats van de haag die je gaat planten, zet je uit volgens de tekening. Hierbij heb je piketpaaltjes en een plantlijn nodig. Houd altijd rekening met de toekomstige breedte van de haag.

Wel of geen plantsleuf?

Je kunt een haag planten zonder plantsleuf en met een plantsleuf:
De methode zonder plantsleuf pas je toe als je een haag aanlegt van grote heesters.

Meestal maak je echter een plantsleuf. Je graaft de plantsleuf naast de strak gespannen plantlijn. De sleuf moet zo groot zijn dat de wortels van de planten er ruim in passen en de planten net zo diep staan als in de kwekerij.

Het planten

De plantafstand hangt af van de plant:
loofhoutgewassen drie tot vier per meter;
coniferen vijf per twee meter.

Verdeel de planten langs de plantsleuf. Zet de eerste plant in de sleuf tegen de rechte kant. Schep losse grond op de wortels, zodat de plant niet verschuift. Herhaal deze handeling voor de overige planten.

Vul de sleuf vervolgens met grond. Zet de planten recht en trap de grond aan.

Hagen knippen

Voor het onderhoud van hagen in tuinen maak je gebruik van handgereedschappen, zoals de heggenschaar, de snoeischaar en de takkenschaar. In het landschap maak je gebruik van verschillende apparaten aangedreven door tractoren, zoals de maaibalk en de heggenknipper.

Een strakke haag is in model geknipt. Bijvoorbeeld recht als een muur of in de vorm van een bol of een dier. Ligusters en haagbeuken zijn hiervoor geschikt.

Een losgroeierende haag wordt niet in model geknipt. Hij houdt zijn eigen, natuurlijke vorm en bloeit daardoor uitbundiger.

Een losgroeierende en een strakke haag

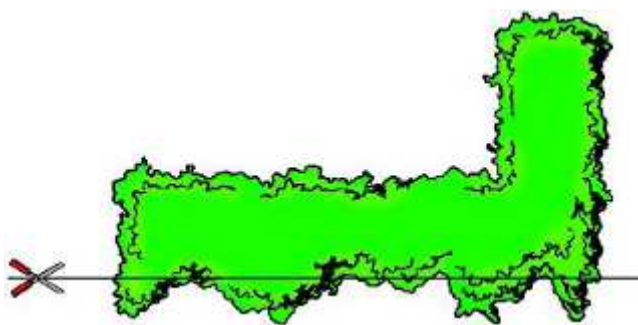

Een strakke haag moet je regelmatig knippen om hem vol en in model te houden. Een strakke haag knip je meestal een keer voor de zomer en een keer voor de winter.

Het knippen van een strakke haag doe je als volgt.

- Knip de zijkanten. Kijk waar de haag het smalst is. Haal daar met de heggenschaar een heel klein stukje af.
Knip de rest van de haag zo dat de hele haag zo breed wordt als het smalste stuk. Zorg ervoor dat de haag onderaan breder is dan bovenaan. Zo krijgt de onderkant ook voldoende zon.
- Knip de bovenkant van de haag recht. Gebruik, indien mogelijk, de ramen of goot van een gebouw dat achter de haag staat als 'meetlijn'. Doe af en toe een stap achteruit om je werk te controleren.
- Ruim het snoeihout op. Hark de twijgen bij elkaar met de bladhark en voer ze af met een kruiwagen.

Een haag knippen

Bij het knippen van een losgroeierende haag gebruik je een snoeischaar voor de dunne takken en een takkenschaar voor de dikke takken.

